

Friedbert Stohner

JA SOM
TU LEN
ŠKREČOK

Preložil Ján Jambor

PERFEKT

Friedbert Stohner

JA SOM
TU LEN
ŠKREČOK

Friedbert Stohner

JA SOM TU LEN ŠKREČOK

Ilustrácie

Hildegard Müller

Preložil

Ján Jambor

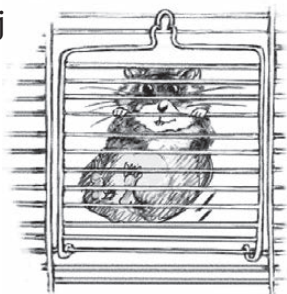

PERFEKT

Človek ako taký

Aby som to povedal hneď: my škrečkovia máme ľudí radi. Prečo? Lebo sa tak pekne ľahko dajú vychovať. Pevne sa prichytíš o dvierka klieťky – a už ťa z nej vyberajú. Potrasieš fúzikmi – a už ťa hladkajú. Ukážeš zúbky a zagúľaš očami – a už dostávaš maškrty. Pokús sa o to s nejakou mačkou!

Samozrejme, že musíš dávať pozor, aby si si od začiatku našiel správneho človeka. Alebo správnych *ľudí*, veď väčšina z nich má rodinu. A medzi nimi sú práveže aj ťažko vychovateľní jedinci. No s mačkami sa to nedá porovnať! Aj z ťažko vychovateľných ľudí ešte môžu byť dobrí priatelia škrečkov. Pri mačkách na to zabudni! Ak sa spýtaš mňa, mačky vôbec nie sú vychovateľné.

A teraz pozor, príde to najdôležitejšie: keď si nájdeš svojich ľudí, treba sa spýtať,

prečo vôbec chcú mať škrečka. Môže to mať totiž tie najrôznejšie dôvody.

Rodiny, ktoré sa rozhodnú pre škrečka, lebo našinca považujú za najmenšie zlo spomedzi domácich zvierat, nie sú vôbec až také zriedkavé. Malý Justus by chcel psa, malá Zuza by chcela cicu micu – a čo vtedy napadne mamine a ocinovi? Škrečok.

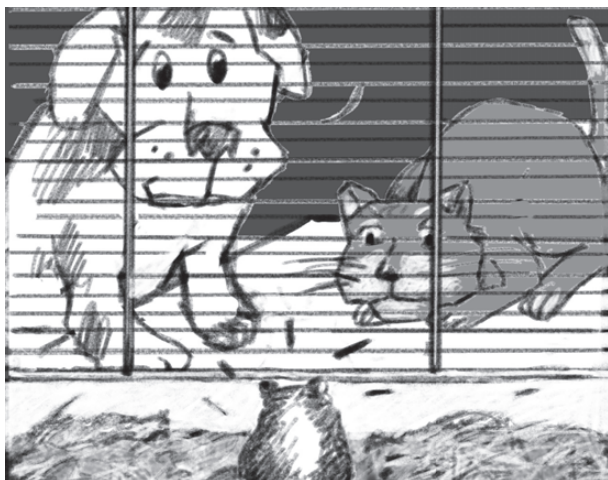
Pred takýmito rodinami varujem! Ak budeš mať smolu, Justus ťa bude chcieť cvičiť a Zuza ti bude chcieť obväzovať okolo krku ružové mašle. Pri ňom by si mal nosiť hodenu paličku a pri nej ležať na vankúšiku a priasť. To všetko sa už stalo.

Samozrejme, že môžeš mať aj šťastie a obaja drobcu najneskôr po troch týždňoch zabudnú, že ťa vôbec majú. Potom ich zastúpi svedomitá mamina a budeš sa mať parádne. Ale ako som povedal, varujem. Správanie takýchto rodín nemožno vždy predvídať.

Napríklad môj strýko Reinhard: ten mal alergiu na ružovú posteľnú bielizeň a celé mesiace musel spávať na vankúši pre princezné, kým sa mu nepodarilo ujsť do sused-

ného domu k staršiemu pánovi. Ten zo zvyku ešte vždy kupoval oriešky, hoci ich už dávno nepožul, a pre strýka Reinharda to bol raj. No z vankúša pre princezné má ešte dodnes nočné mory.

Varujem aj pred priateľmi zvierat, ktorí sa nevedia rozhodnúť jednoznačne pre jedno zviera, a preto majú už doma polovičnú zoo. Môžu to byť dobrí ľudia, ale kde už majú psov, mačky a ktovie čo všetko ešte, tak tam to budeš mať ako škrečok ťažké.

Aby sme sa nepochopili zle: proti iným domácim zvieratám sa okrem mačiek nedá veľa namietat'. Mnohí psi sú dokonca skutočne milí a ešte k tomu aj spia v košíkoch, ktoré sa dajú skvelo rozhlodať na kúsky. Ale kde sa ľuďom okolo nôh motá súčasne príliš veľa štvornohých priateľov, tak tam je to ťažké. Pes ich naučí chodiť s ním zavčas ráno na ulicu, rozmaznaná mačka im vtlačie do hlavy rozdiel medzi tuniakom v oleji a bez neho – a tak sa vo svojej klietke rýchlo ocitneš v beznádejnej situácii.

Napríklad moja teta Uta: tá sa dostala k takýmto ľuďom a istý čas dokonca šlo všetko dobre. Ale potom šli páni na dovolenku a jedného dňa suseda stratila pri kŕmení prehľad. Keď úbohá teta Uta zaňuchá držky alebo tuniaka, tak je jej ešte aj dnes zle.

Ak sa toho dá tak veľa pokaziť, tak sa v duchu spýtajme, ako by asi mala vyzerat' ideálna ľudská rodina. Už o tom rozmýšľalo skutočne veľa múdrych škrečkov, nielen ja, a v konečnom dôsledku sme prišli k rovnakému záveru: ideálna ľudská rodina neexis-

tuje. Existovať *nemôže*, lebo neexistuje ideálny človek.

Povedzme to otvorene: na rozdiel od škrečka človek ako taký nie je dokonalý. Môže byť milý, múdry, zdvorilý alebo vtipný, no nikdy nie je toto všetko naraz. V tom spočíva veľký rozdiel medzi ním a nami škrečkami. Je nám záhadou, prečo sa človek napriek tomu považuje za korunu tvorstva, sme však dosť zdvorilí, aby sme ho nechali veriť tomu. Nech sa len považuje, za čo chce – hlavná vec, že tancuje, ako my pískame.

Čo z toho vyplýva, je nám škrečkom nad slnko jasnejšie: ak ideálna ľudská rodina neexistuje, nemá nijaký význam hľadať ju. Preto to ani nerobíme, ale uspokojíme sa s *najlepšou možnou rodinou*.

A toto si treba zapísať: najlepšia možná ľudská rodina je rodina priateľov zvierat, ktorí sa rozhodli pre škrečka preto, lebo vedia, že nijaké iné zviera na svete nemôže urobiť človeka šťastnejším.

Takejto rodine by ani nenapadlo, aby si niekedy zaobstarala ešte aj psa. Či dokonca

mačku. Takúto rodinu máš sám pre seba a musíš si ju už len vychovať.

Podľa čoho takúto rodinu spoznáš? Hneď ti to porozprávam. Len si medzitým súrne musím do niečoho zahryznúť, možno do niekoľkých orieškov, a odvčera sa musel ešte zvýšiť kúsoček mrkvy. Hneď sa vrátim...

Správna voľba ľudí

Už som znova tu. Skutočne sa ešte zvýšil kúsoček mrkvy. Mňam!

Kde sme to prestali? Presne, pri otázke, podľa čoho spoznáš najlepšiu možnú ľudskú rodinu. Inými slovami, pri správnej voľbe ľudí.

Nuž, prvá vec, ktorú si musíš všímať, sú rozžiarené detské oči, keď sa ľudská rodina tlačí pred klieťkou v obchode so zvieratami alebo u priateľov, ktorých škrečok má mladé. Deti objavia našinca v podstielke, ako z nej zdanlivo bojzljivo vystrkuje noštek, a rozžiaria sa im oči.

Samozrejme, že v skutočnosti nie sme ani trochu bojzliví. Ten noštek je len test. Keď teraz totiž ľudia začnú od radosti kričať, tak sú na správnej ceste. Najprv prídu rozžiarené detské oči, potom výkriky radosti.

„Tam!... Tam!... Vidíte ho?... Nie je krááásny?... Pod' sem, krásavec, no póóód!“

Pravdupovediac, tieto natiahnuté slová nemáme veľmi radi, ale takto trápne sa už raz tieto výkriky začať musia. A ak je to správna rodina, tak rovnako trápne pokračujú.

„Toho si vezmeme!... Ach áno!... Ach nie, aký je krááásny!... Toho alebo nič!... Presne!“

Ale pozor! Odteraz platí, že nemožno stratiť z očí žiadneho člena rodiny. Opakujem: *Žiadneho!* Ak sa dospelí mlčky okúňajú v úzadí, máme s najväčšou pravdepodobnosťou do činenia s najmenším zlom spomedzi domácich zvierat. Ak ľudská mamina vyzera unavene, tak je to možno z toho, že sa už za svitania preháňa po poliach s chrtom a cestou domov musí kúpiť okrem žemlí pre svojich miláčikov, ktorí dlhšie spia, ešte aj tuniaka v oleji.

Ale predovšetkým: ak raz odznela veta „Toho si vezmime!“, nie je dovolené už ani to najmenšie protirečenie. Za nijakých okolností! Kto totiž bude teraz protirečiť, zaručene znova príde na pretras, najneskôr

vtedy, keď si doma všimnú, že máš vlastné predstavy o vydarenom spolužití človeka so škrečkom.

„Ja som chcel hneď dobermana, ale keď mňa nikto nepočúva!“

A tak sa dostaneš do šlamastiky a môžeš hovoriť o šťastí, keď tento tvrdohlavec nie je osemročný Kevin či Mike, ktorý ti chce ukázať, kto je pánom v dome. Môj bratanec Rudi sa dostal do rúk takémuto človeku a len o chl p unikol pred tým, aby po ňom hodili tomahavk zhotovený zo zápalky a strúhadla na ceruzky. V poslednom momente vošla do izby ľudská mamina. Rudi už bol priviazaný o mučiarsky kôl.

Preto opakujem ešte raz: všímať si, či sa deťom rozžiaria oči, či sa ozvú výkriky radosti, a bezpodmienečne aj to, či sú zajedno *všetci!* Vtedy sa na voľbe ľudí už nedá veľa pokaziť.

Ako primäť najlepšiu možnú ľudskú rodinu k tomu, aby sa takto trápne správali? A aby si ešte aj mysleli, že *oni* sa rozhodli pre *teba* a nie naopak?

Celkom jednoducho: zahráš im divadielko a dáš opici oriešky, ako hovoríme my škrečkovia. Nikto sa nedá tak ľahko vodiť za nos ako človek, to je všeobecne známa vec. Musíš len vedieť, čo je jeho slabina, na čom ho možno dostať. My škrečkovia tomu hovoríme vyznať sa v ľuďoch.

Ľudské dievčatká majú napríklad rady nežnosť – a tak si vyčistíš ňufáčik a ušká, hlavíčku si zložíš nabok a zagúľaš na nich veľkými očkami. Pri ľudských chlapčekom možno lepšie zaberá športový trik – a tak skočíš do kola na behanie a rozbehneš sa, ako by si chcel vyhrať stovku na olympiáde chrtov.

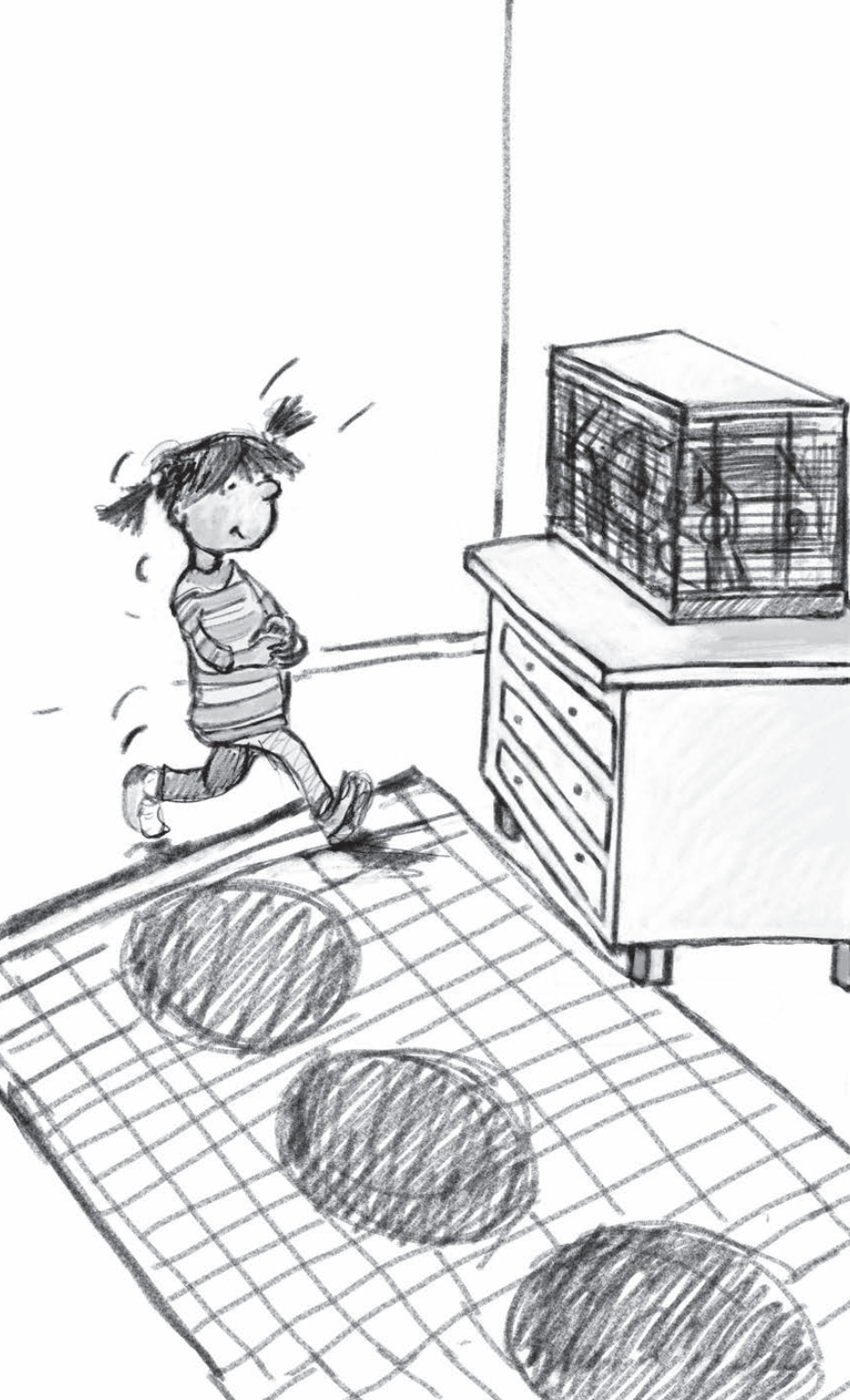
V obchode so zvieratami, odkiaľ pochádzam, bol jeden škrečok taký vybitý, že mal nacvičené číslo, ktorým sa pokúšal brnkáť ľuďom na city: len čo začul ľudské hlasy, hrýzol si do pery, ale len celkom zľahka, kým sa nezjavila maličká kvapôčka krvi. Potom sa smutný učupil v rohu klietky. Rýchlo si ho zobrala jedna učiteľská rodina. Mal

len tú smolu, že doma už mali slepého psa a protivnú mačku bez chvosta. Teraz robí psovi vodiaceho škrečka, aby mu ten pomohol v boji s protivnou mačkou.

Tak sa aj pri voľbe ľudí dá trafiť vedľa. Ale väčšina škrečkov, ktorých poznám, si nezvolili zle. Ja sám tak či onak tiež nie. Moja rodina je top a ja ich štyroch už pekne jedno za druhým naučím všetko, čo sa ešte musia doučiť. Vždy hovorím: Daj im čas, aby rástli s úlohami. Človek ako taký nie je najstabilnejší, ale je vcelku ochotný a to je rozhodujúce.

Hneď ti porozprávam o svojich štyroch miláčikoch. Volajú sa Könnemannovci: mama, ocino, Max a Mimi Könnemannovci. Ale najprv si ešte musím dať nejakú chuťovku. Ak ma zmysly neklamú, nádherne tu začalo voňať vajíčko uvarené natvrdo.

Moja rodina I - deti

Mal som pravdu. Skutočne to voňalo vajíčko uvarené natvrdo! Priniesla mi ho Mimi. Má sedem rokov a v mojej rodine zodpovedá za maškrty. Za ne zodpovedá aj jej veľký brat Max, ale Mimi ešte o trochu viac.

Mimi bola tiež prvá, kto si tu želal škrečka. Jej priateľka Vilma už mala jedného, Freddyho, a presne takého chcela aj Mimi. Keď sme sa spoznali, to som samozrejme ešte nevedel. Vtedy bola pre mňa len ľudské dievčatko s rozžiarenými očami, ktoré ukazovalo na mňa prstom a volalo: „Pozrite, tamten! Nie je krááásny?“

Všimol som si ju však už predtým, keď po obchode so zvieratami skackala na nohe. To je u ľudí vždy dobré znamenie. Kto skacká na nohe, určite nie je frfloš. A kto má vodorovné vrkôčiky a nosí zeleno-oranžovú prúžkovanú košeľu, ten tiež nie. Ako škrečok to vidím na prvý pohľad. Ale predovšetkým sa mi uľavilo, že na tom dievčati nebo-

la od hlavy po päty ani jedna ružová nitka! O úbohom strýkovi Reinhardovi som vám už predsa rozprával. Ten sa síce popri tom celom nešťastí ešte aj dostal do rúk Zuzy, ktorá chcela cicu micu, ale ružová farba znamená pre nás škrečkov zo zásady červené poplašné svetlo. Pritom vlastne nemáme proti tej farbe nič a určite sa nájdú na svete aj dievčatá posadnuté ružovou, ktoré sú úplne v pohode. Lenže to sa práve nedá vedieť. A aby si neskončil s ružovými mašľami v ružovej postielke pre bábiky, tak buď radšej zdržanlivý. S Mimi to bolo ináč. Pri nej som vedel, že by z nej niečo mohlo byť.

Zvyšok už potom bola hračka: vystrčiť z podstielky roztrasený noštek, nechať si vo fúzoch odrobinku krmiva, akoby som si to nevšimol, ja, rozkošný malý jašo – veď už som vysvetlil, ako sa to dá.

Max bol jednoznačne tvrdší oriešok. Pritom však bolo dobre, že nemal na pulóvri príšery alebo zombie. Takíto chlapani môžu byť úplne neškodní, no niekedy práveže nie sú. Možno to nepotrvá dlho a budeš rád,

že musíš hrať len lotra na mučiarskom kole ako bratanec Rudi.

Max mal na pulóvri tvár gorily. Samo osebe to nie je nič zlé, no samozrejme nevieš, či tým chce ukázať, že má rád zvieratá ako také, alebo či chce ukázať, že má rád špeciálne gorily a neberie vážne všetko, čo je menšie, krajšie a múdrejšie.

Nemal som veľa času, aby som to zistil, a tak som sa rozhodol pre experiment. Postavil som sa na zadné nohy a ako gorila som si začal bubnovať prednými labkami na hrud'. Toto číslo bolo trochu trápne, ja viem, ale prosím, zabralo to.

„Aha! Tomu neverím! Vidíte ho, čo robí? Toho si vezmime!“

Chlapec bol celý bez seba. A ja som si bol istý, že nie je pomýlený. Ani neskôr som sa v ňom nesklamal, fakt nie.

Ak by som mal Maxovi vôbec niečo vyčítať, tak nanajvýš to, že to so svojimi miláčikmi trochu preháňa. Nič proti gorilám, možno len to, že stále prdia, lebo sa celý deň napchávajú ťažko stráviteľnými rastlinami – ale musí ten chlapec ustavične nosiť